Australian Government

Australian Taxation Office

ඕස්ට්‍රේලියාවේ බදු

ඔබ දැනගත යුතු කාරණා

ato.gov.au

අපි බදු ගෙවන්නේ ඇයි?

බදු යනු පුද්ගලයන් සහ ව්‍යාපාර විසින් සේවා සැපයීම සඳහා ඕස්ට්‍රේලියානු රජයට ගෙවන මුදල් වේ. මෙම සේවාවන්ට ඇතුළත් වන්නේ:

- සෞඛ්‍යය
- අධ්‍යාපනය
- ආරක්ෂාව
- මහාමාර්ග සහ දුම්රිය මාර්ග
- සමාජ ආරක්ෂණ සහ Centrelink මගින් සැපයෙන වෙනත් ගෙවීම් - Services Australia.

ඕස්ට්‍රේලියානුවන් වශයෙන් අපි මනා සෞඛ්‍ය පද්ධතියකට, ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයකට සහ.

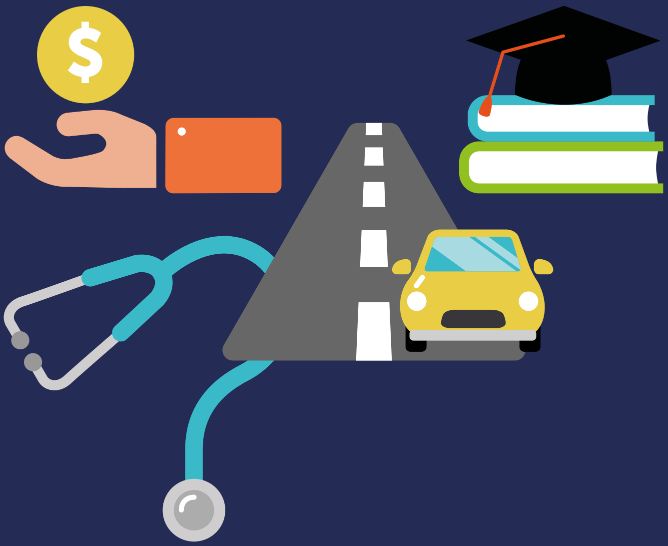

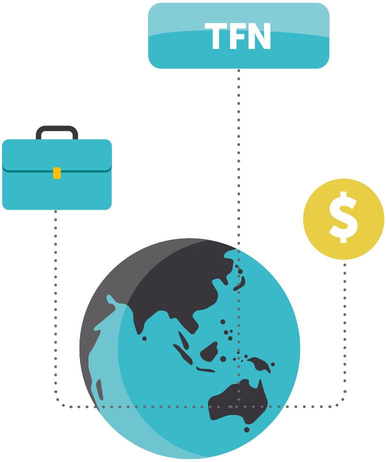

ඔබ කොපමණ බදු ගෙවිය යුතුද?

ඔබ ගෙවන බදු ප්‍රමාණය තීරණය වන්නේ:

- බදු කාරණාව මත ඔබ ඕස්ට්‍රේලියානු පුරවැසියෙක්ද
- ඔබ කොපමණ අදායමක් උපයන්නේද
- ඔබට එක් රැකියාවකට වඩා ඇතිද
- ඔබට ආදායම් බදු අංකයක් (Tax File Number - TFN) තිබේද - මෙය ඔබ රැකියාවක් ආරම්භ කිරීමෙන් අනතුරුව ඔබේ සේවායෝජකයාට ලබා දිය යුතු පුද්ගලික සැඳහුම් අංකයයි.

ඔබ ආදායම් බදු අංකයක් TFN ලබා ගැනීමට පෙර රැකියාවක් ආරම්භ කළහොත්, ඔබට එය ලබාගෙන ඔබේ සේවායෝජකයාට භාර දීමට දින 28ක කාලයක් ඇත. ඔබ ආදායම් බදු අංකයක් TFN ලබා නොදුන්නොත්, ඔබේ සේවායෝජකයා ඔබේ පඩියෙන් ඉහළම අනුපාතයකින් බදු අය කරගත යුතුය.

ඔබ කොපමණ බදු ගෙවිය යුතුද යන්න පිළිබඳ වැඩි විස්තර සඳහා, **ato.gov.au/rates** වෙත පිවිසෙන්න

රැකියාවක් ආරම්භ කිරීමට පෙර

ඕස්ට්‍රේලියාවේ බදු: ඔබ දැනගත යුතු කාරණා

ඔබ විදේශීය පදිංචිකරුවෙකු නම්, ඕස්ට්‍රේලියාවේ රැකියාවක් ආරම්භ කිරීමට පෙර Department of Home Affairs (ස්වදේශ කටයුතු පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුවේ) අවසරය ලබා ගත යුතුය. Home Affairs (ස්වදේශ කටයුතු පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුව)ට ඔබට ඕස්ට්‍රේලියාවේ රැකියාවක් කිරීමට ඉඩ ලබා දෙන්නේ කවර වීසාවන්ද යන්න ඇතුළත් විස්තර ලබා දිය හැකියි.

ඕස්ට්රේලියාවේ වැඩ කිරීමට ඇති අවසරය පිළිබඳ වැඩි විස්තර සඳහා **homeaffairs.gov.au** වෙත පිවිසෙන්න

ඔබේ බදු ලිපිගොනු අංකයක් ලබා ගන්න

ඔබේ බදු ලිපිගොනු අංකය (TFN) යනු ඔබේ පුද්ගලික සැඳහුම් අංකය (personal reference number) යි. බදු ලිපිගොනු අංකයක් ලබා ගැනීම ගාස්තුවලින් තොර වූවකි.

රැකියාවක් කිරීම ආරම්භ කිරීමට පෙර හෝ රැකියාවක් ආරම්භ කිරීමෙන් අනතුරුව ඔබ බදු ලිපිගොනු අංකයක් ලබා ගත යුතුය, නොඑසේ නම් ඔබට වැඩි බදු ප්‍රමාණයක් ගෙවීමට සිදු වේ.

හඳුනා ගැනීම සහ වාර්තා තබා ගැනීමේ අරමුණු සඳහා අපි පුද්ගලයන්ට, ව්‍යාපාරවලට සහ වෙනත් සංවිධානවලට TFN නිකුත් කරමු.

ඔබේ TFN සඳහා ඔබ ඉල්ලුම් කරන ආකාරය ඔබගේ තත්වයන් මත රඳා පවතී. වැඩි විස්තර සඳහා, **ato.gov.au/tfn** වෙත පිවිසෙන්න

ඔබ ඕස්ට්‍රේලියාවට සංක්‍රමණය වන්නේ නම් හෝ ඔබට ඕස්ට්‍රේලියාවේ වැඩ කිරීමට ඉඩ සලසන තාවකාලික නේවාසික වීසා බලපත්‍රයක් දරන්නේ නම්, ඔබට **ato.gov.au/tfnautoreg** වෙබ් අඩවියෙන් TFN ක් මාර්ගගතව ඉල්ලුම් කළ හැකිය.

ඔබගේ අයදුම්පත සම්පූර්ණ කිරීමේදී, ඔබගේ අනන්‍යතාවය සනාථ කරන ලේඛන ඔබට අවශ්‍ය වනු ඇත.

ඔබගේ TFN (බදු ලිපිගොනු) අයදුම්පත සැකසීමට සහ ඔබේ TFN (බදු ලිපිගොනු අංකය) ඔබගේ ලිපිනයට යැවීමට දින 28 ක් ගතවනු ඇත.

ඔබේ TFN (බදු ලිපිගොනු අංකය) ආරක්ෂිතව තබා ගැනීම

ඔබේ TFN (බදු ලිපිගොනු අංකය) මුළු ජීවිත කාලය පුරාම ඔබ සමඟ සිටින බැවින් එය ආරක්ෂිතව තබා ගන්න. ඔබ ඔබේ නම හෝ ලිපිනය වෙනස් කළත්, රැකියා වෙනස් කළත්, වෙනත් ප්‍රාන්තයකට ගියත්, හෝ විදේශගත වුවත් ඔබේ TFN වෙනස් නොවේ

ඔබේ TFN භාවිතා කිරීමට මිතුරන් හෝ නෑදෑයින් පවා වෙනත් කිසිවෙකුට ඉඩ නොදෙන්න. වෙනත් කෙනෙකුට එය භාවිතා කිරීමට ඉඩ දීම, එය ලබා දීම හෝ විකිණීම අපරාධයකි.

ඔබේ TFN (බදු ලිපිගොනු අංකය) ලබා දිය යුත්තේ:

- ඔබේ බදු වාර්තා සාකච්ඡා කිරීමේදී අපට
- ඔබ රැකියාව ආරම්භ කිරීමෙන් පසු ඔබේ සේවායෝජකයාට, නමුත් රැකියා අයදුම්පත් සමග එය ලබා නොදෙන්න
- **ඔබේ බැංකුවට හෝ වෙනත් මූල්‍ය ආයතනවලට**
- Services Australia
- ඔබේ ලියාපදිංචි බදු නියෝජිතයාට
- ඔබේ superannuation (super) අරමුදලට
- උසස් අධ්‍යාපන ණය වැඩසටහන (හෙල්ප්) වැනි ශිෂ්‍ය ණයක් ලබා ගැනීම සඳහා ඔබේ උසස් අධ්‍යාපන සැපයුම්කරුට හෝ විශ්ව විද්‍යාලයට.

1800 467 033 අංකයට දුරකථන ඇමතුමක් දී ඔබගේ TFN හි නැති වීමක්, සොරකමක් හෝ අනිසි ලෙස භාවිතා කිරීමක් වහාම අපට වාර්තා කරන්න.

ඔබගේ TFN සහ වෙනත් පුද්ගලික අනන්‍යතා තොරතුරු සුරක්ෂිතව තබා ගැනීම අනන්‍යතා අපරාධ වැළැක්වීමට උපකාරී වේ. අනන්‍යතා අපරාධ සිදුවන්නේ මිනිසුන්ගේ අනන්‍යතා තොරතුරු අපරාධ කිරීම සඳහා භාවිතා කරන විට ය.

වංචා ඊමේල්, ෆැක්ස්, කෙටි පණිවුඩ සහ දුරකථන ඇමතුම් ඉතා තදින් ඒත්තු ගන්වන ඒවා හැකිය. ඔබගේ ටීඑෆ්එන්, මුරපද හෝ වෙනත් සංවේදී තොරතුරු ඊමේල් හෝ කෙටි පණිවුඩවල ඇතුළත් නොකරන්න. දැනුවත්ව සිටින්න, සන්නිවේදනය අපෙන් බවට ඔබට විශ්වාස නැත්නම්, **1800 008 540** තුලින් අපගේ වංචා දුරකථන අංකයට කතා කරන්න

ඔබගේ පුද්ගලික තොරතුරු ආරක්ෂිතව තබා ගන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ වැඩි විස්තර සඳහා:

- ඔබේ තොරතුරු ආරක්ෂා කිරීම – **ato.gov.au/identitycrime**
- බදු වංචා – **ato.gov.au/scams**
- අනන්‍යතා අපරාධ – **ato.gov.au/identitytheft**
- **scamwatch.gov.au**

ඕස්ට්‍රේලියානු ව්‍යාපාරික අංක (ABN) ව්‍යාපාර සඳහා වේ

සෑම කෙනෙකුටම ව්‍යාපාරික අංකයට (ABN) හිමිකම් නැත, සෑම කෙනෙකුටම ඕස්ට්‍රේලියාවේ වැඩ කිරීමට ඕස්ට්‍රේලියානු ව්‍යාපාරික අංකයක් (ABN) අවශ්‍ය නැත. ABN එකක් තිබීම යනු ඔබ:

- ඔබේම ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යයි
- ඔබේම බද්දක් අපට ගෙවිය යුතුයි
- ඔබේම super එකක් සඳහා ගෙවීමට අවශ්‍ය විය හැකිය
- ඔබට තුවාල සිදුවුවහොත් රක්ෂණයක් නොලැබෙනු ඇත.

ABN සඳහා අයදුම් කිරීම පිළිබඳ වැඩි විස්තර සඳහා, **abr.gov.au** වෙත පිවිසෙන්න

ඔබ රැකියාවක් කිරීමට පටන් ගත් විට

බදු ගොනු අංක ප්‍රකාශයක් සම්පූර්ණ කරන්න

ඔබ රැකියාවක් කිරීමට පටන් ගත් විට ඔබේ සේවායෝජකයා ඔබේ TFN සහ පුද්ගලික තොරතුරු ඔවුන්ට පැවසීමට *Tax file number declaration (බදු ගොනු අංක ප්‍රකාශය)* (NAT 3092) පුරවන්නැයි ඔබෙන් ඉල්ලයි.

ඔබ කොපමණ බදු ගෙවිය යුතුද යන්න සකස් කිරීම සඳහා ඔවුන් මෙම ප්‍රකාශය භාවිතා කරයි.

ඔබට බදු ගොනු අංක ප්‍රකාශය ඔබේ සේවායෝජකයාට භාර දීමට දින 28ක කාලයක් ඇත. ඔබ එසේ නම් ලබා නොදුන්නොත්, ඔබේ සේවායෝජකයා ඔබේ පඩියෙන් ඉහළම අනුපාතයකින් බදු අය කරගත යුතුය.

විශ්‍රාම පාරිතෝෂික අරමුදල

Super යනු ඕස්ට්‍රේලියාවේ විශ්‍රාමික ඉතුරුම් ක්‍රමයයි. එය ඔබගේ විශ්‍රාම දිවිය සඳහා වියදම්සැපයීම සඳහා ඔබේ වැඩ කරන ජීවිතයෙන් වෙන් කරන ලද මුදල් වේ.

නව රැකියාවක් ආරම්භ කරන විට, super ක්‍රියා කරන ආකාරය තේරුම් ගැනීම සහ ඔබේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් දැන ගැනීම ඔබට වැදගත් වේ. ඔබ දැන් සහ අනාගතයේදී ගන්නා තීරණ ඔබ විශ්‍රාම යන විට ඔබේ ජීවන රටාවට බලපානු ඇත.

ඔබේ වැටුපට අමතරව, අනිවාර්ය සේවා යෝජකයාගේ විශ්‍රාම පාරිතෝෂික දායක මුදල් ගෙවනු ලැබේ. බොහෝ දෙනෙකුට Australian super අරමුදල තෝරා ගත හැකිය.

සාමාන්‍යයෙන්, ඔබට කැලැන්ඩර මාසයක් තුළ ඩොලර් 450 ක් හෝ ඊට වැඩි මුදලක් ගෙවනු ලැබුවහොත්, ඔබේ සේවායෝජකයා ඔබ උපයන දෙයින් ප්‍රතිශතයක් ඔබගේ විශ්‍රාම පාරිතෝෂික ගිණුමට දායක කළ යුතුය.

විශ්‍රාම පාරිතෝෂිකය පිළිබඳ වැඩි විස්තර සඳහා, **ato.gov.au/super** වෙත පිවිසෙන්න

ato.gov.au/trackyoursuper හි ඔබේ විශ්‍රාම පාරිතෝෂිකය ලුහුබැඳිය හැකි ආකාරය ද ඔබට සොයාගත හැකිය

ඔබේ බදු ලිපිගොනුවක් ඉදිරිපත් කිරීම

තනි පුද්ගලයෙකු ලෙස ඔබ පහත සඳහන් නම් බදු වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය:

- ඔබ බදු වර්ෂය තුළ බදු ගෙවා ඇත (ජූලි 1 සිට ජූනි 30 දක්වා)
- ඔබේ බදු අය කළ හැකි ආදායම (Centrelink දීමනා හෝ ගෙවීම් ඇතුළුව) පදිංචිකරුවන් සඳහා වන යම් සීමාවන් ඉක්මවා ගොස් ඇත – **ato.gov.au/DoINeedToLodge** වෙත පිවිසෙන්න
- ඔබ විදේශිකයෙකු වන අතර බදු වර්ෂය තුළ ඕස්ට්‍රේලියාවේ ඩොලර් 1 ක් හෝ ඊට වැඩි මුදලක් උපයා ඇත (අනේවාසික රඳවා ගැනීමේ බදු අත්හිටුවා ඇති ආදායම හැර)
- ඔබ ස්ථිරවම හෝ බදු වසරකට වඩා වැඩි කාලයක් ඕස්ට්‍රේලියාවෙන් පිටව යයි.

බදු ලිපිගොනුවක් ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය තොරතුරු

තනි පුද්ගලයෙකු ලෙස ඔබ පහත සඳහන් නම් බදු වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය:

- ඔබ වැඩ කිරීමෙන්, බැංකු ගිණුම් හෝ ආයෝජන සඳහා පොළියෙන් කොපමණ ආදායමක් උපයා ඇත්ද?
- ඔබගේ ආදායමෙන් කොපමණ බදු ප්‍රමාණයක් රඳවාගෙන තිබේද (ඔබේ සේවායෝජකයා විසින් ඔබගේ වැටුපෙන් කොපමණ මුදලක් ගෙන අප වෙත එවනු ලැබේද?)
- ඔබ ඉල්ලා සිටින අඩු කිරීම් සහ බදු කපා හැරීම් ගැන.

අඩු කිරීම් යනු ඔබේ බදු අඩු කිරීම සඳහා ඔබට ඉල්ලා සිටිය හැකි වියදම් වේ. බොහෝ අඩු කිරීම් වැඩ හා සම්බන්ධ වියදම් වේ. එය ඔබේ ආදායම උපයා ගැනීමට ඔබ යමකට වියදම් කර ඇති මුදල් ය. ඔබට එය පෙන්වීමට හැකි විය යුතුය:

- වියදම් සෘජුවම සම්බන්ධ වන්නේ ආදායම් ඉපැයීමට ය
- වියදම් පෞද්ගලික ස්වභාවයක් නොගනී
- ඔබේ වියදම් ඔප්පු කිරීමට වාර්තාවක් ඔබ සතුව ඇත (කුවිතාන්සියක් වැනි).

ඔබේ සේවායෝජකයා ඔබට ආදායම් ප්‍රකාශයක් හෝ ගෙවීම් සාරාංශයක් ලබා දිය යුතුය. මෙයින් පෙන්නුම් කරන්නේ ඔබ කොපමණ ආදායමක් උපයා ඇත්ද සහ ඔබ කොපමණ බදු ගෙවා ඇත්ද යන්නයි.

බදු ගොනුවක් යොමු කිරීමට ඔබට සහාය වීමට තොරතුරු සඳහා:

- ato.gov.au/whentolodge
- ato.gov.au/incomeyoumustdeclare
- ato.gov.au/deductions
- ato.gov.au/incomestatement

වාර්තා තබා ගැනීම

ඔබ ඔබේ බදු වාර්තාව ඉදිරිපත් කරන විට, අපි එය සකසා ඔබ නියම බදු ගෙවා ඇත්දැයි සොයා බලමු. තක්සේරු කිරීමේ දැන්වීමක් ඔබට එවීමෙන් අපි ඔබට ප්‍රතිපලය දැනුම් දෙන්නෙමු.

ඔබ ඉල්ලා සිටින කවර හෝ අඩු කිරීම් සඳහා රිසිට්පත් වැනි වාර්තා තබා ගත යුතුය. ඔබ ඔබේ බදු වාර්තා ඉදිරිපත් කළ දින සිට අවම වශයෙන් අවුරුදු පහක්වත් මෙම වාර්තා තබා ගත යුතුය. මෙම වාර්තා අපට පෙන්වන ලෙස අපි ඔබෙන් ඉල්ලා සිටිමු.

වාර්තා තබා ගැනීම මෙවලම පිළිබඳ වැඩි විස්තර සඳහා, **ato.gov.au/taxrecords** වෙත පිවිසෙන්න

myDeductions යනු ඔබේ වියදම් සහ ආදායම් වාර්තා එක තැනක තබා ගැනීමට පහසු ක්‍රමයකි. ඔබගේ ස්මාර්ට් උපාංගයට ATO app (යෙදුම) බාගත කර myDeductions අයිකනය තෝරන්න. **ato.gov.au/app** වෙත යන්න

MyDeductions මෙවලම පිළිබඳ වැඩි විස්තර සඳහා, **ato.gov.au/myDeductionatoapp** වෙත පිවිසෙන්න

ඔක්තෝම්බර්
31

ඔබේ බදු ලිපිගොනුව සම්පූර්ණ කර ඉදිරිපත් කිරීම

බදු වාර්තාව ඉදිරිපත් කළ යුත්තේ කවදාද?

ඔබ ඔබේම බදු වාර්තාවක් පිළියෙළ කර ඉදිරිපත් කරන්නේ නම්, ඔබ එය ඔක්තෝබර් 31 වන විට ඉදිරිපත් කළ යුතුය. ඔබ පළමු වරට බදු නියෝජිතයෙකු භාවිතා කරන්නේ නම් හෝ පසුගිය වසරට වෙනත් නියෝජිතයෙකු භාවිතා කරන්නේ නම්, ඔබ ඔක්තෝබර් 31 වන විට ඔවුන් හා සම්බන්ධ විය යුතුය.

ඔබ ඔබේ බදු වාර්තාව ඉදිරිපත් නොකරන්නේ නම් සහ ඔබ අපට ගෙවිය යුතු මුදල් නොගෙවන්නේ නම්, ඔබට දඩ මුදල් ගෙවීමට සිදුවේ.

myTax භාවිතයෙන් අන්තර්ජාලය හරහා බදු ප්‍රතිලාභ සම්පූර්ණ කිරීම

myTax භාවිතයෙන් ඔබට ඔබේ බදු ප්‍රතිලාභ අන්තර්ජාලය හරහා ඉදිරිපත් කළ හැකිය. අන්තර්ජාලය හරහා බදු ප්‍රතිලාභ ඉදිරිපත් කිරීම ඉක්මන්, පහසු, ආරක්ෂිත සහ ආරක්ෂිත ක්‍රමයකි.

myTax භාවිතා කිරීම සඳහා, ඔබ මුලින්ම myGov ගිණුමක් සෑදිය යුතු අතර ඔබේ ගිණුම ATO මාර්ගගත සේවාවන් සමඟ සම්බන්ධ කරන්න.

ato.gov.au/firstreturn වෙත පිවිසෙන්න

ලියාපදිංචි බදු නියෝජිතයෙකු භාවිතා කරමින් ඉදිරිපත් කිරීම

ඔබේ බදු වාර්තාව සකස් කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ඔබට ලියාපදිංචි බදු නියෝජිතයෙකු භාවිතා කළ හැකිය. ඔක්තෝබර් 31 ට පෙර ඔබ ඔවුන් හා සම්බන්ධ විය යුතුය. ඔබට ලියාපදිංචි බදු නියෝජිතයෙකු සොයා ගත හැකිය, නැතහොත් ඔවුන් ලියාපදිංචි බදු නියෝජිතයෙකු දැයි පරීක්ෂා කර බැලීමට **ato.gov.au/lodgewithanagent** වෙත පිවිසෙන්න.

ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අමතර උපකාර

ඔබේ බදු වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමට ඔබට උදව් අවශ්‍ය නම්, ඔබට Tax Help (බදු උපකාර) වැඩසටහන භාවිතා කළ හැකිය.

Tax Help (බදු උපකාර) යනු ATO- පුහුණුව ලත් සහ පිළිගත් ප්‍රජා ස්වේච්ඡා සේවකයන් පිරිසකි. myTax භාවිතයෙන් අන්තර්ජාලය හරහා බදු ප්‍රතිලාභ සම්පූර්ණ කිරීමට මිනිසුන්ට උදව් කිරීම සඳහා ඔවුන් නොමිලේ සහ රහස්‍ය සේවාවක් සපයයි.

එය ජූලි සිට ඔක්තෝබර් දක්වා, සියලු අගනගරවල සහ ඕස්ට්‍රේලියාව පුරා බොහෝ ප්‍රාදේශීය ප්‍රදේශවල ලබා ගත හැකිය.

බදු උදව් පිළිබඳ වැඩි විස්තර සඳහා, **ato.gov.au/taxhelpprogram** වෙත පිවිසෙන්න

ato.gov.au

NAT 71986SIN-06.2020 DE-20654